

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ –
TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA**

Hornicko - geologická fakulta
Institut ekonomiky a systémů řízení

**FINANCOVÁNÍ VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
SELECTED ALLOWANCE ORGANIZATION FINANCE**

bakalářská práce

Autor:

Nikola Litavská

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jana Magnusková, Ph.D.

Most 2009

Prohlášení

- Celou bakalářskou práci včetně příloh, jsem vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.
- Byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – využití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a využití díla školního a § 60 – školní dílo.
- Beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB - TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3).
- Souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB - TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB - TUO.
- Bylo sjednáno, že s VŠB - TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.
- Bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB - TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB - TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Mostě dne 27. 4. 2009

Nikola Litavská

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Janě Magnuskové, Ph.D. za podnětné rady a odborné vedení.

Anotace

V předložené práci je zpracován ucelený přehled o příspěvkové organizaci včetně poskytování sociálních služeb a statistických výkazů.

Součástí celkové analýzy je popis průběhu celého financování sociálních služeb na území České republiky včetně vybrané příspěvkové organizace. V práci je též zmíněna základní legislativa pro příspěvkové organizace.

V další části jsou zpracovány doporučení financování vybrané příspěvkové organizace inspirované sociálními modely některých evropských států.

Závěr práce je věnován systému financování v oblasti sociálních služeb, jeho fungování a efektivitě v oblasti sociálních služeb. Faktem je, že poskytování sociálních služeb je nenahraditelné.

Summary

A consistent survey is elaborated in presented dissertation, the survey is about an allowance organization including rendition of social services.

As a part of general analysis is a description of whole financial process in social in Czech Republic and includes selected allowance organizations. A basic legislation for allowance organizations is also mentioned in the dissertation.

In next part a financial recommendation is processed for chosen allowance organization, which is inspired with social models of several European countries.

A conclusion is devoted to a financial system in the area of social services, its functioning and efficiency in the area of social services. The reality is that rendition of social services is irreplaceable.

Klíčová slova:

- Dotace
- Financování sociálních služeb
- Příspěvková organizace
- Sociální služba
- Státní rozpočet

Keywords:

- Grants
- Social services funding
- Organization finance
- Social services
- State budget

Obsah

1. Úvod	1
2. Charakteristika organizace	2
2.1 Poskytované sociální služby v rámci MSSS	4
2.2 Statistický přehled o zaměstnancích organizace MSSS	13
3. Analýza současného stavu financování	15
3.1 Financování příspěvkové organizací	15
3.2 Základní legislativa pro příspěvkové organizace.....	16
3.3 Systém financování sociálních služeb	16
3.4 Podmínky pro podání žádosti o dotaci.....	18
3.4.1 Vymezení neuznatelných nákladů zahrnutých v rámci požadavku na dotaci	19
3.5 Návrh výše dotace.....	20
3.5.1 Stanovení návrhu výše dotace.....	20
3.5.2 Další zdroje posouzení dotace	21
4. Návrhy a doporučení	24
5. Závěr	26
6. Seznam literatury	27
Internetové zdroje	28
Seznam tabulek	29
Seznam grafů	30

Seznam použitých zkratek

- **DpS** – domov pro seniory
- **DS** – denní dětský rehabilitační stacionář
- **DSMP** – Denní stacionář pro mentálně postižené klienty, příp. kombinovaně handicapované občany s ukončenou školní docházkou
- **MaPP** – Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
- **MPSV ČR** – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
- **MSSS** - Městská správa sociálních služeb v Mostě – příspěvková organizace
- **PpS** – penzion pro seniory
- **PS** – pečovatelská služba
- **SDP** - středisko denní péče o děti do 3 let věku (jesle)
- **STÚ** – sociálně – terapeutický úsek

1. Úvod

Vybranou příspěvkovou organizací je Městská správa sociálních služeb v Mostě, která byla založena zřizovací listinou k 1. lednu 1992 jako příspěvková organizace města Mostu. MSSS spravuje na území Statutárního města Mostu velký počet objektů, ve kterých se poskytuje řada sociálních služeb. Významem sociálních služeb je chránit lidskou důstojnost a přistupovat ke člověku jako k jedinečné lidské bytosti, a proto je důležité tyto organizace podporovat. Jelikož příspěvkové organizace zpravidla nevytvářejí zisk, je důležité objasnit jejich financování.

Pracuji v MSSS od roku 2003 jako hlavní ekonomka organizace. Téma bakalářské práce jsem zvolila z důvodu, že předmět financování příspěvkové organizace je hlavní náplní mé práce. Dalšími důvody volby tématu je vědomí důležitosti pomoci občanům a dopady demografického vývoje v České republice, což je stárnutí populace.

Sociální oblast prošla výraznými změnami a to především v souvislosti se schválením zákona o sociálních službách, který nabyl účinnosti k 1. 1. 2007. Zákon o sociálních službách přinesl řadu zásadních změn v dosavadním systému poskytování a financování sociálních služeb. Změny se dotkly nejvíce uživatelů, poskytovatelů služeb, ale i subjektů vykonávající veřejnou správu. Hlavním cílem zákona je vytvoření podmínek pro uspokojování oprávněných potřeb osob, které jsou oslabeny v jejich prosazování.

Cílem práce je jasně osvětlit systém financování příspěvkové organizace a navrhnout možná řešení pro zefektivnění dané činnosti. Část práce se zaměřila na vyhlášeovací programy pro dotace ze státního rozpočtu České republiky vyhlášeované MPSV ČR. Dílčím cílem bylo vyzdvihnout význam činností, které MSSS poskytuje.

K objasnění tématu bylo čerpáno z odborné literatury týkající se sociálních služeb, zařízení sociální péče a financování nestátních neziskových organizací. V bakalářské práci byly použity metody popisu, dále se práce zaměřuje na sekundární analýzu dat z odborné literatury a interních zdrojů MSSS. Použita byla také syntéza různých statistických údajů MSSS.

2. Charakteristika organizace

Důležitým zdrojem financování sociálních služeb jsou dotace ze státního rozpočtu České republiky. Státní dotace je u poskytovatelů sociálních služeb nedílnou součástí rozpočtu poskytovatele. Ostatní příjmy rozpočtu tvoří platby uživatelů sociálních služeb (úhrady za ubytování a stravu, příspěvek na péči), dotace zřizovatele a v neposlední řadě příjmy ze zdravotního pojištění, výnosy z ostatní činnosti poskytovatele a sponzorské dary. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen "MPSV") v návaznosti na § 101 a § 104 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), stanovuje pro účely dotačního řízení každoročně Metodiku Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb v oblasti podpory poskytování sociálních služeb.

Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje, tj. bude podporováno poskytování sociálních služeb, které jsou součástí plánů rozvoje sociálních služeb krajů. Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na financování základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi při poskytování sociálních služeb pro příslušný druh sociální služby [5].

Hlavním posláním zákona o sociálních službách je ochrana práv a oprávněných zájmů lidí, kteří jsou v jejich prosazování oslabeni z důvodu zdravotního postižení, věku či nepříznivé životní situace. Cílem zákona o sociálních službách je vnést do oblasti poskytování sociálních služeb kvalitní systém ochrany práv a oprávněných zájmů uživatelů sociálních služeb, ale i vymezit pravidla jak pro poskytovatele služeb, tak i pro orgány státní správy a územní samosprávné celky – kraje a obce.

Na dotaci ze státního rozpočtu není právní nárok. Dotace jsou poskytovány na základě § 14 zákona o rozpočtových pravidlech. Podmínkou poskytnutí dotace je sídlo žadatele a realizace jím poskytovaných sociálních služeb na území České republiky. Uvedené subjekty musí vykonávat činnost v oblasti poskytování sociálních služeb určenou osobám, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci (viz okruh oprávněných osob podle § 4 zákona o sociálních službách).

Dotaci lze poskytnout jen těm poskytovatelům sociálních služeb, kteří nemají dluhy vůči orgánům státní správy, samosprávy a zdravotním pojišťovnám. Tato skutečnost musí být poskytovatelem sociální služby deklarována formou čestného prohlášení při podání žádosti. Dotace je poskytována bezhotovostně na účet žadatele/poskytovatele sociální služby.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou poskytovány žadatelům na základě žádosti o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu. Žádost musí být vyplněna stanoveným způsobem. Žádost se podává současně v listinné a elektronické podobě.

Finanční prostředky dotace ze státního rozpočtu se poskytovateli sociální služby poskytují jen na úhradu nezbytně nutných nákladů provozované sociální služby.

Poskytovatel sociální služby nesmí z poskytnuté dotace ze státního rozpočtu poskytovat finanční prostředky jiným právnickým nebo fyzickým osobám, pokud se nejedná o úhradu spojenou s realizací činností, na které byly prostředky uvolněny.

Pokud poskytovatel sociální služby požádá o finanční prostředky ze státního rozpočtu, uvede v žádosti rozpočet výnosů a nákladů, které mu vzniknou realizací deklarovaných činností (služeb). V rozpočtu uvede předpokládané výnosy z jiných zdrojů.

Poskytovatel sociální služby smí prostředky dotace ze státního rozpočtu **použít pouze na úhradu nákladů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi při poskytování sociálních služeb pro příslušný druh sociální služby** podle zákona o sociálních službách. V případě domovů pro osoby se zdravotním postižením (§ 48 zákona o sociálních službách) lze prostředky dotace použít i na osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby poskytované nezaopatřeným dětem podle § 48 odst. 3 zákona o sociálních službách [5].

Z poskytnuté dotace lze hradit (tzv. uznatelné náklady):

a) osobní náklady - včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, které hradí zaměstnavatel za své zaměstnance, a dalších osobních nákladů, které je zaměstnavatel za zaměstnance podle platných předpisů povinen odvádět. Jedná se o náklady na zaměstnance zajišťující činnost zařízení sociální služby či poskytování sociální služby (např. řídicí a administrativní personál, provozní personál – kuchaři, pradleny, uklízeči atd.) a náklady na zaměstnance, kteří vykonávají odbornou činnost v sociálních službách podle § 115 písm.

a), b), d), e) zákona o sociálních službách, přičemž tyto výdaje musí odpovídat nominálním mzdám, eventuálně platům a zákonným odvodům na sociální a zdravotní pojištění hrazeným zaměstnavatelem a nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném místě a čase [5].

b) provozní náklady, které jsou nezbytné pro poskytování služby a které jsou identifikovatelné, účetně evidované, ověřitelné, podložené originálními dokumenty a uvedené v rozpočtu schválené žádosti a jejich výše nepřesahuje obvyklou výši v daném místě a čase [5].

Městská správa sociálních služeb v Mostě byla založena zřizovací listinou k 1. lednu 1992 jako příspěvková organizace města Mostu.

Od 1. ledna 2007 vstoupil v účinnost zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tento zákon upravil podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

Poskytovateli sociálních služeb jsou při splnění podmínek stanoveny tímto zákonem územní samosprávné celky a jiné zřizované právnické osoby, což v případě Statutárního města Mostu je MSSS.

Základní okruhy poskytovaných služeb jsou sociální poradenství a služby sociální péče. MSSS poskytuje tyto sociální služby jako služby pobytové, ambulantní a terénní. Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb. Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování. Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

2.1 Poskytované sociální služby v rámci MSSS

A/ Pobytové služby poskytované dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

1. DOMOV PRO SENIORY

V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

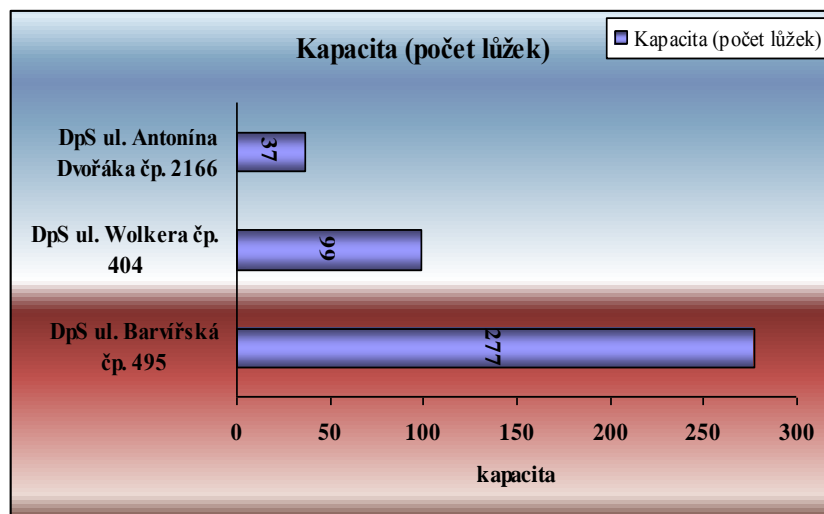
- Domov pro seniory v Mostě, Barvířská 495 (bývalý domov důchodců a domov-penzion pro důchodce)
- Domov pro seniory v Mostě, Antonína Dvořáka 2166 (bývalý domov důchodců)
- Domov pro seniory v Mostě, Jiřího Wolкера 404 (bývalý domov-penzion pro důchodce)

Tabulka 1 Statistické údaje o domovech pro seniory

Domovy pro seniory (DpS)	Kapacita	Počet klientů	Průměrný věk obyvatel
	(počet lůžek)	k 31.12. 2008	k 31.12. 2008
DpS ul. Barvířská č.p. 495	277	225	78,20
DpS ul. Wolкера č.p. 404	99	67	76,61
DpS ul. Antonína Dvořáka č.p. 2166	37	37	83,00
CELKEM DpS	413	329	79,27

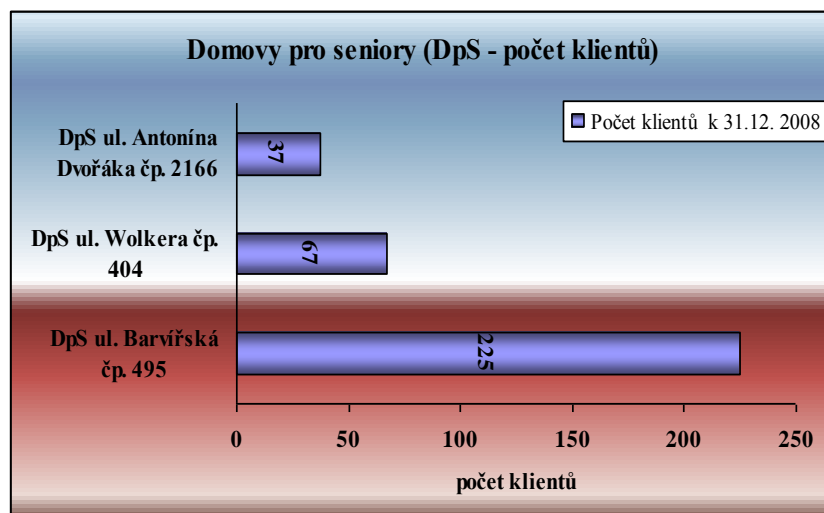
[6]

Graf 1 Domovy pro seniory (kapacita lůžek)

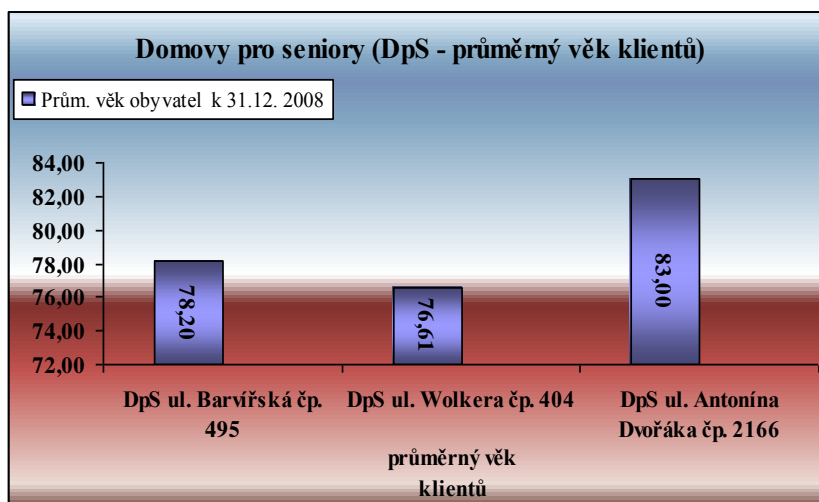
[6]

Graf 2 Domovy pro seniory (počet klientů)

[6]

Graf 3 Domovy pro seniory (průměrný věk klientů)

[6]

2. DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

V domově pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

2.1 Domov pro osoby se zdravotním postižením v Mostě, Barvířská 495

Tabulka 2 Statistické údaje o domově pro osoby se zdravotním postižením

Domov pro osoby se zdravotním postižením	Kapacita	k 31.12.2008 obsazeno	Počet klientů	Průměrný věk klientů
			k 31.12. 2008	
Domov pro osoby se zdravotním postižením ul. Barvířská č.p. 495	6	6	6	56,00

[6]

3. DOMOV SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM

V domově se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu Alzheimerovy demence a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

3.1 Domov se zvláštním režimem v Mostě, Barvířská 495

Tabulka 3 Statistické údaje o domově se zvláštním režimem

Domov se zvláštním režimem	Kapacita	k 31.12.2008 obsazeno	Počet klientů	Průměrný věk klientů
			k 31.12. 2008	
Domov se zvláštním režimem ul. Barvířská č.p. 495	19	18	18	82,20

[6]

B/ Ambulantní služby poskytované dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

4. DENNÍ STACIONÁŘ

V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

4.1. Denní stacionář pro seniory v Mostě, Jiřího Wolкера 404

Tabulka 4 Statistické údaje o denním stacionáři pro seniory

Denní stacionář pro seniory	Kapacita	k 31.12.2008 obsazeno	Počet klientů	Průměrný věk klientů
			k 31.12. 2008	
DSS ul. Barvířská č.p. 495	4	2	2	75,00

[6]

4.2. Denní stacionář pro mentálně postižené klienty, příp. kombinovaně handicapované občany s ukončenou školní docházkou v Mostě, Barvířská 495

Tabulka 5 Statistické údaje o denním stacionáři pro mentálně postižené klienty, příp. kombinovaně handicapované občany s ukončenou školní docházkou

Denní stacionář pro ment. postižené klienty, příp. kombinovaně handicapované občany s ukončenou školní docházkou	Kapacita	k 31.12.2008 obsazeno	Počet klientů	Průměrný věk klientů
			k 31.12. 2008	
DSMP ul. Barvířská čp. 495	10	10	10	24,30

[6]

C/ Terénní služby poskytované dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách poskytované v :

5. DOMY S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

Jedná se o terénní službu – tj. poskytovanou v domácnosti uživatelů, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

- **Dům s pečovatelskou službou v Mostě, Růžová 2071**
(v majetku Mostecké bytové, a.s.)
- **Dům s pečovatelskou službou v Mostě, Růžová 2070**
(v majetku Mostecké bytové, a.s.)
- **Dům s pečovatelskou službou v Mostě, U Parku 2072**
(v majetku Mostecké bytové, a.s.)

Tabulka 6 Statistické údaje o pečovatelské službě

Pečovatelská služba	DsPS	PS - terén
	k 31.12.2008	k 31.12.2008
Počet občanů v péči	79	198
Počet pečovatelek	8	10
Počet bytových jednotek	289	-
Počet dovezených obědů	3 986	28 702
Průměrný počet klientů/pečovat.	9,50	24,75
Průměrný věk klientů v péči	78,30	76,06

[6]

Tabulka 7 Statistické údaje o osobních a kontrolních šetřeních v rámci pečovatelské služby

Pečovatelská služba	PS terén + DsPS
	k 31.12.2008
Počet osobních šetření - depistáží	149
Počet kontrolních šetření	655

[6]

6. PENZIONY PRO SENIORY

Penziony pro seniory jsou určeny klientům, kteří nepotřebují komplexní péči, jsou schopni vést samostatný život. V penzionech pro seniory se poskytuje ubytování a základní péče. Dle požadavku lze obyvatelům poskytovat i další placené služby v rámci pečovatelské služby. Současně jsou zde vytvářeny podmínky pro rozvoj kulturního a společenského života.

- **Penzion pro seniory v Mostě, Albrechtická 1074**
(bývalý domov – penzion pro důchodce v majetku Statutárního města Mostu, spravuje a provozuje MSSS)
- **Penzion pro seniory v Mostě, Komořanská 818**
(bývalý domov – penzion pro důchodce v majetku Statutárního města Mostu,

spravuje a provozuje MSSS)

- **Penzion pro seniory v Mostě, Ke Koupališti 1180**

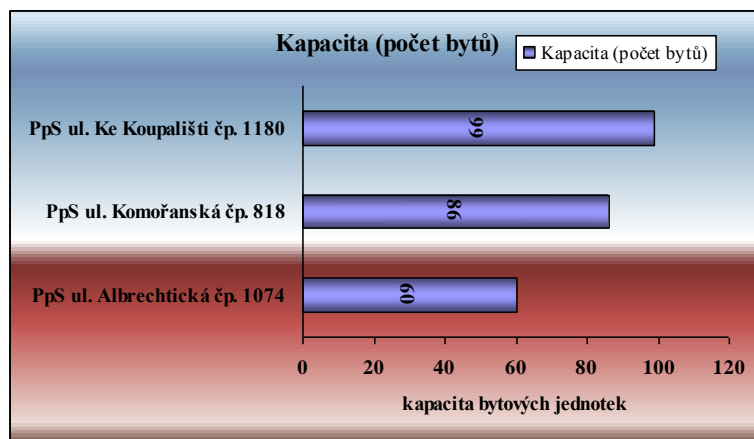
(bývalý domov – penzion pro důchodce v majetku Statutárního města Mostu, spravuje a provozuje MSSS)

Tabulka 8 Statistické údaje o penziónech pro seniory

Penziony pro seniory	Kapacita	z toho obsazeno bytů		Počet obyvatel	Průměrný věk
	(počet bytů)	1 obyvatel	2 obyvatelé	k 31.12. 2008	obyvatel
PpS ul. Albrechtická č. p. 1074	60	40	20	71	73,90
PpS ul. Komořanská č. p. 818	86	74	12	95	73,90
PpS ul. Ke Koupališti č. p. 1180	99	88	11	109	75,60
CELKEM PpS	245	202	43	275	74,46

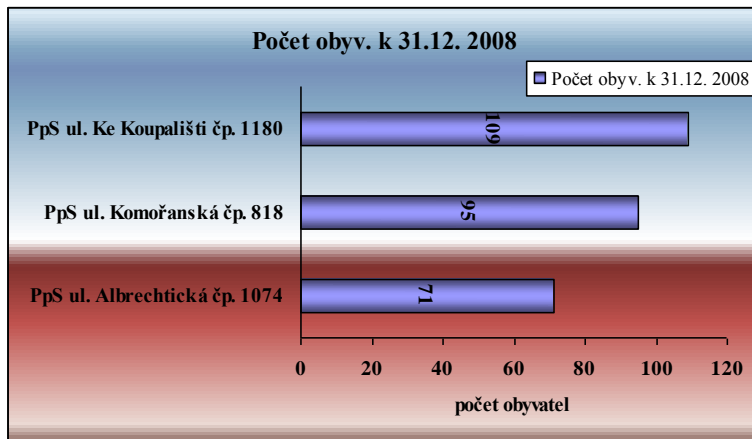
[6]

Graf 4 Penzióny pro seniory (kapacita bytových jednotek)

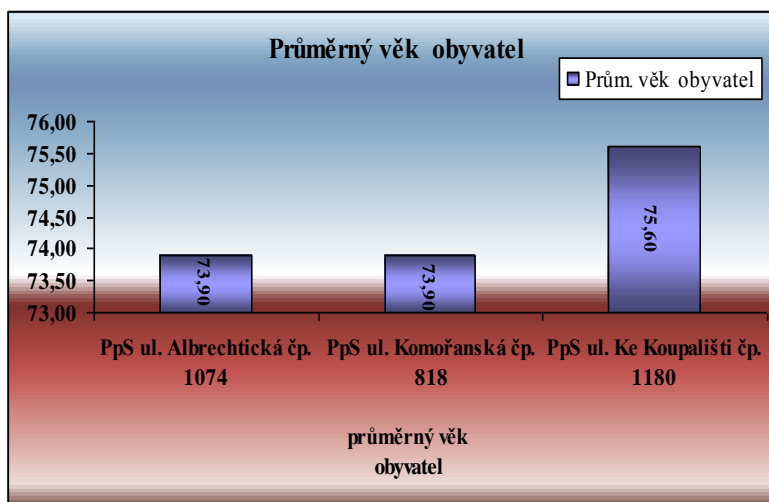
[6]

Graf 5 Penziony pro seniory (počet obyvatel)

[6]

Graf 6 Penziony pro seniory (průměrný věk obyvatel)

[6]

D/ Nestátní zdravotnická zařízení**7. Středisko denní péče pro děti do tří let věku v Mostě, Františka Malíka 973**

Posláním tohoto střediska je poskytování výchovné a zdravotně preventivní péči dětem do tří let věku.

Tabulka 9 Statistické údaje o středisku denní péče o děti do tří let věku (jeslí)

Středisko denní péče o děti (jesle)	Kapacita	k 31.12.2008 obsazeno
SDP, Františka Malíka č.p. 973	15	5

[6]

8. Denní dětský rehabilitační stacionář pro děti s pohybovým a smyslovým onemocněním v Mostě, Františka Malíka 973

Tabulka 10 Statistické údaje o denním dětském rehabilitačním stacionáři

Denní dětský rehabilitační stacionář	Kapacita	k 31.12.2008 obsazeno
DS, Františka Malíka č.p. 973	20	13

[6]

E/ Ostatní zařízení

9. Tři bytové jednotky „pro osamělé rodiče s dětmi“ v Mostě, Pod Šibeníkem 1153 a 1154

Služby pro osamělé rodiče s dětmi jsou poskytovány od roku 1994. Hlavním posláním poskytovaných služeb je vytvoření příznivých podmínek pro zdravý vývoj a výchovu nezletilých dětí, stabilizace sociálních poměrů klienta a pomoci a příprava na samostatné zvládnání životních situací.

10. Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy v Mostě, Komořanská 818

Poskytuje základní a odborné sociální poradenství, sociální terapii a sociálně aktivizační služby rodinám s dětmi.

2.2 Statistický přehled o zaměstnancích organizace MSSS

K 31. 12. 2008 pracovalo v organizaci celkem 224 zaměstnanci, z toho bylo 212 žen a 12 mužů. V průběhu roku ukončilo pracovní poměr v organizaci celkem 66 zaměstnanců – z toho 7 zaměstnanců odešlo do starobního důchodu. Přijato bylo 60 zaměstnanců.

K 31. 12. 2008 :

- organizace zaměstnávala 6 osob se zdravotním postižením
- byl průměrný evidenční počet přepočtených zaměstnanců 227,57
- průměrná měsíční mzda byla 14 499,- Kč

Tabulka 11 Počet zaměstnanců dle jednotlivých zařízení MSSS

Zařízení	Plán	Skutečnost		Rozdíl proti plánu	Index 08/07
		k 31.12.08	k 31.12.07		
Ředitelství					
- ekonomický úsek	7	6	11	-1	0,55
- technický úsek	5	5	6	0	0,83
STÚ	10	12	11	2	1,09
PpS 24	5	5	5	0	1,00
PpS 25	6	6	6	0	1,00
PpS 29	9	7	6	-2	1,17
"ASTRA" celkem	118	117	110	-1	1,06
z toho: DpS Astra	101	101	92	0	1,10
kuchyň	13	13	13	0	1,00
DSMP	2	2	3	0	0,67
Denní stacionář pro seniory	2	1	2	-1	0,50
DpS 17	14	12	11	-2	1,09
DpS 62	18	21	18	3	1,17
PS	22	21	26	-1	0,81
MaPP	2	2	2	0	1,00
SDP 15	2	2	2	0	1,00
DS	8	8	8	0	1,00
CELKEM	226	224	222	-2	1,01
Veřejně prospěšné práce	0	0	0	0	0,00
CELKEM včetně VPP	226	224	222	-2	1,01
Dohoda o činnosti		6	8		0,75
Mateřská dovolená		4	6		0,67
Dohoda o provedení práce		1	5		0,00

[6]

3. Analýza současného stavu financování

Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb pro rok 2009 v oblasti podpory poskytování sociálních služeb a stanovují kritéria a postup pro posouzení žádostí poskytovatelů sociálních služeb pro rok 2009 v programu podpory A a v programu podpory B.

V oblasti posouzení žádostí se jedná o tyto činnosti – příjem žádostí od poskytovatelů sociálních služeb, formální kontrola přijatých žádostí, hodnocení jednotlivých žádostí a zpracování souhrnné žádosti o dotaci za příslušný kraj.

3.1 Financování příspěvkové organizací

Financování příspěvkové organizace má vícezdrojový charakter. Zdroje financování lze rozdělit do následujících základních skupin:

1. Systém veřejného financování, na kterém se podílejí instituce veřejné správy, tj. instituce státní správy a územní samosprávy. Zde se jedná o financování z veřejných rozpočtů.
2. Finance z neveřejných zdrojů (tuzemských i zahraničních), kam patří:
 - Nadace tuzemské i zahraniční
 - Podnikatelská sféra (firemní dárcovství)
 - Příjmy z vlastní činnosti
 - Daňová a poplatková zvýhodnění

Modifikace výše uvedeného přístupu, která je o něco výstižnější:

- Veřejné zdroje
 - Dotace
 - Veřejné zakázky
 - Smlouvy o poskytování služeb
- Dárcovství
 - Individuální
 - Firemní
- Vlastní příjmy

- Vlastní hospodářská činnost

Vedle toho můžeme jako nepřímý zdroj chápat daňové úlevy vůči příspěvkové organizaci - např. u daní: daň z příjmu, daň dědická a darovací, daň z nemovitosti, daň silniční [1].

3.2 Základní legislativa pro příspěvkové organizace

- **zákon č. 108/2006 Sb.**, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- **vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v platném znění
- **zákon č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění
- **zákon č. 262/2006 Sb.**, zákoník práce
- **zákon č. 264/2006 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce

3.3 Systém financování sociálních služeb

Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje pouze na financování základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi při poskytování sociálních služeb pro příslušný druh sociální služby, jejichž výčet a charakteristiky jsou uvedeny v části III, hlavě I, díle 2 až 4 zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje, tj. bude podporováno poskytování sociálních služeb, které jsou součástí plánů rozvoje sociálních služeb krajů [13].

Dotace ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb (zejména v případě služeb s regionální a místní působností) byla poskytována s ohledem na regionální, místní potřebnost sociální služby (tj. s ohledem na **regionální plány rozvoje sociálních služeb**).

Přehled vyhlášených programů odboru sociálních služeb MPSV

1. Program podpory A – podpora poskytování sociálních služeb, které mají místní či regionální charakter, poskytovaných uživatelům služeb v souladu s místními či regionálními potřebami (podpora dle §101 zákona č. 108/2006 Sb.).

V rámci tohoto programu je uskutečňována podpora sociálních služeb, za podmínek stanovených metodikou MPSV, s výjimkou těch, které naplní podmínky stanovené pro program podpory B [5].

Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na základě souhrnné žádosti o poskytnutí dotace, kterou předkládá krajský úřad a která zahrnuje požadavky poskytovatelů sociálních služeb na dotaci, kteří poskytují sociální služby na území kraje, a návrh, který obsahuje vyjádření kraje o výši podpory příslušné sociální služby.

Souhrnná žádost o poskytnutí dotace obsahuje požadavky poskytovatelů sociálních služeb na dotaci uplatněné poskytovateli sociálních služeb níže stanoveným způsobem. K souhrnné žádosti o poskytnutí dotace krajský úřad přiloží zpracovaný **střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje**, který obsahuje ekonomickou analýzu v plánu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění, pokud tento plán již byl zpracován.

V případě, že plán rozvoje sociálních služeb kraje není ještě zpracován, v žádosti popíše zejména - jakým procesem a na základě jakých kritérií dospěl k návrhu výše dotací jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb, kteří poskytují služby na jeho území.

2. Program podpory B

Podpora sociálních služeb, které mají celostátní či nadregionální charakter (podpora podle §104 zákona č. 108/2006 Sb.).

V rámci této oblasti podpory je podporováno výhradně poskytování takových sociálních služeb, které jsou prováděny v národním měřítku a které se zaměří na cílovou skupinu uživatelů služby (na okruh osob, pro který je sociální služba určena), u nichž riziko sociálního vyloučení nemá jen regionální charakter, ale dopadá na celou společnost [5].

Oblast podpory je směřována na konkrétní pomoc a podporu uživatelům služby. Tyto služby musí vzhledem k požadavku na celostátní a nadregionální charakter (národní měřítko) dále splňovat povinně podmínku místa realizace služby, tj.:

- poskytování sociální služby musí přesahovat území minimálně 3 sousedících krajů a vzhledem k charakteristikám poskytované služby nelze efektivně uskutečňovat podporu služby v rámci jednotlivých krajů odděleně;
- poskytování sociální služby bude mít dopad na celou cílovou skupinu uživatelů služby a při poskytování sociální služby musí být vytvářen systémový přístup k řešení problematiky určité cílové skupiny v rámci celé ČR.

V opačném případě je žadatel považován za poskytovatele regionálních, místních sociálních služeb a podává žádost podle místa realizace konkrétních služeb.

Rozpočet pro rok 2009 dotace na poskytování sociálních služeb je stanoven ve výši 4 675 mld. Kč. Na základě rezerv a některých úsporných opatření v rozpočtu MPSV ČR bylo rozhodnuto o dodatečném posílení finančních prostředků na dotace poskytovatelům sociálních služeb o 1,5 mld. Kč. V procesu hodnocení požadavků poskytovatelů budou MPSV a příslušné krajské úřady vycházet z žádostí podaných pro rok 2009 [9].

3.4 Podmínky pro podání žádosti o dotaci

O dotaci pro rok 2009 mohli žádat pouze poskytovatelé, kteří mají oprávnění k poskytování sociálních služeb (registraci) a/nebo jsou zapsáni v registru poskytovatelů (§ 84 odst. 5 zákona o sociálních službách).

Další podmínkou bylo sídlo poskytovatele a realizace jím poskytovaných sociálních služeb na území České republiky. Uvedené subjekty musely vykonávat činnost v oblasti poskytování sociálních služeb určenou osobám, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci [5].

Finanční prostředky ze státního rozpočtu na financování sociálních služeb se neposkytují nadacím a nadačním fondům.

Dotaci bylo možné poskytnout jen těm poskytovatelům sociálních služeb, kteří neměli dluhy vůči orgánům státní správy, samosprávy a zdravotním pojišťovně. Tato skutečnost musela být poskytovatelem sociální služby deklarována formou čestného prohlášení při podání žádosti.

Z poskytnuté dotace lze hradit (tzv. uznatelné náklady):

a) osobní náklady - včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, které hradí zaměstnavatel za své zaměstnance, a dalších osobních nákladů, které je zaměstnavatel za zaměstnance podle platných předpisů povinen odvádět. Jedná se o náklady na zaměstnance zajišťující činnost zařízení sociální služby či poskytování sociální služby (např. řídicí a administrativní personál, provozní personál – kuchaři, pradleny, uklízeči atd.) a náklady na zaměstnance, kteří vykonávají odbornou činnost v sociálních službách podle §115 písm. a), b), d), e) zákona o sociálních službách, přičemž tyto výdaje musí odpovídat nominálním mzdám, eventuálně platům a zákonným odvodům na sociální a zdravotní pojištění hrazeným zaměstnavatelem a nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném místě a čase.

b) provozní náklady, které jsou nezbytné pro poskytování služby a které jsou identifikovatelné, účetně evidované, ověřitelné, podložené originálními dokumenty a uvedené v rozpočtu schválené žádosti a jejich výše nepřesahuje obvyklou výši v daném místě a čase: poskytovatelem sociální služby deklarována formou čestného prohlášení při podání žádosti.

Dotace je poskytována bez hotovostně na účet žadatele/poskytovatele sociální služby zřízený u peněžního ústavu.

3.4.1 Vymezení neuznatelných nákladů zahrnutých v rámci požadavku na dotaci

Dotaci nelze použít na úhradu níže vymezených nákladů, v případě, že v rámci požadavku na dotaci jsou uvedeny níže uvedené položky, je nezbytné je vyčíslit a označit jako „neuznatelné náklady“:

1. Z poskytnuté dotace poskytovatel sociální služby nesmí hradit zejména náklady:

a) nesouvisející s poskytováním základních činností viz část V bod 9 metodiky,

b) na pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

(dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 40.000,- Kč;

dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 60.000,-Kč),

c) odpisy majetku,

d) na reprezentaci,

- e) mzdy funkcionářů (např. na odměny členů statutárních orgánů právnických osob),
 - f) ostatní sociální výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (příspěvky na penzijní připojištění, životní pojištění, dary k životním jubileím, příspěvky na rekreaci apod.),
 - g) členské poplatky/příspěvky v mezinárodních institucích/asociacích,
 - h) finanční leasing,
 - i) tvorbu kapitálového jmění (zisku),
 - j) zahraniční pracovní cesty,
 - k) výzkum a vývoj,
 - l) rekondiční a rekreační pobyty,
 - m) provedení účetního auditu – mimo případů, kdy je audit povinně vyžadován (viz část VIII., bod 9 metodiky),
 - n) daně a poplatky⁶,
 - o) DPH, o jejíž vrácení je možné podle příslušného právního předpisu žádat,
 - p) pokuty, úroky z prodlení, penále, odpisy pohledávek, úroky, dary, manka a škody, kursové ztráty,
 - q) na školení a kurzy, které nesouvisí se zaměřením poskytované dotace, a na pořádání workshopů, teambuldingů, výjezdních zasedání apod.
 - r) nespécifikované náklady (tj. výdaje, které nelze účetně doložit).
- Z poskytnuté dotace **nelze hradit náklady na zdravotní péči** poskytovanou podle § 36 zákona o sociálních službách. Tato péče je hrazena podle § 17 a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

3.5 Návrh výše dotace

3.5.1 Stanovení návrhu výše dotace

Při stanovení návrhu výše dotace na sociální službu se vychází vždy z:

1. výše požadavku na dotaci,
2. obecných kritérií,
3. posouzení specifických kritérií,
4. potřebnosti služby – plánů rozvoje sociálních služeb kraje, v případě celostátních/nadregionálních služeb z vyjádření příslušného pracoviště krajského

úřadu k podpoře služby,

5. z výše dotace na soc.službu v roce 2008, resp. 2007.

Specifická kritéria pro posouzení výše požadavku na dotaci na každou sociální službu

1. Přiměřenost a hospodárnost rozpočtu, požadavku na dotaci a vymezení neuznatelných nákladů zahrnutých v rámci požadavku na dotaci.

2. Zajištění dalších zdrojů financování služby zejména vzhledem k druhu služba právní formě poskytovatele.

3. Přiměřenost a hospodárnost rozpočtu, požadavku na dotaci.

V rámci tohoto kritéria je posuzována finanční náročnost poskytované sociální služby zejména při přepočtu na 1 lůžko/uživatele/kontakt/intervenci s přihlédnutím ke specifickým podmínkám poskytování služby (územní dostupnost, forma služby, personální zabezpečení, cílová skupina, atd.).

Je posuzován meziroční nárůst/pokles nákladů na poskytování sociální služby s ohledem na změny v poskytovaných sociálních službách (kapacita, personální změny atd.). Je posuzována přiměřenost a hospodárnost jednotlivých položek rozpočtu, např. požadavky na vybavení, opravy a údržbu.

Je posuzováno, zda náklady na zajištění příslušné služby jsou srovnatelné v rámci regionu pro daný druh služby, s přihlédnutím ke specifickým podmínkám poskytování služby (např. rozdílnost cílové skupiny).

Je posuzováno, zda do rozpočtu služby, resp. do požadavku na dotaci nejsou zahrnuty položky, které nesouvisí se zabezpečením/poskytováním základních činností služby.

Je posuzován meziroční nárůst/pokles požadavku na dotaci vzhledem k výši dotace v roce 2008 popř. 2007.

3.5.2 Další zdroje posouzení dotace

Dalšími zdroji, které jsou předmětem posouzení, se zejména rozumí:

a) úhrady od uživatelů služby (v případě služeb poskytovaných za úhradu)

Východiskem pro posuzování žádostí o dotaci na jednotlivé služby sociální péče pro rok 2009 je **minimální průměrná výše celkové úhrady ze strany uživatelů** na

financování příslušné sociální služby. Jedná se o průměrnou výši úhrady za sociální službu, a to za péči, stravu a pobyt s ohledem na příslušný druh sociální služby.

b) platby z veřejného zdravotní pojištění

U služeb domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem a týdenních stacionářů se při posuzování žádosti o dotaci dále přihlíží k tomu, zda a v jaké výši je poskytovaná **zdravotní péče hrazena z veřejného zdravotního pojištění**.

V případě výše uvedených služeb musí být v rozpočtu tento zdroj financování služby vždy uveden. V případě, kdy do rozpočtu služby nejsou zakalkulovány předpokládané platby z veřejného zdravotního pojištění, bude toto zohledněno v návrhu výše dotace (požadavek bude snížen o obvyklou hodnotu platby z veřejného zdravotního pojištění).

c) příspěvky zřizovatelů služby, dotace samospráv

Při návrhu výše dotace se přihlíží k dosavadní historii financování sociální služby ze státního rozpočtu a rozpočtů samospráv (krajů a obcí) a podílu jednotlivých zdrojů financování příslušné služby na celkových nákladech poskytování služby (tj. min. roky 2007 a 2008).

Dotace nenahrazuje prostředky poskytované v minulých letech z rozpočtu samospráv, tj. z vlastních příjmů krajů, měst a obcí (pozn. o sociální službě, která není spolufinancována z místních rozpočtů, se předpokládá, že není součástí plánu rozvoje sociálních služeb v daném území).

d) další zdroje – ESF, jiný státní dotační titul

Při návrhu výše dotace se přihlíží k dalším možnostem poskytovatele služby zajistit financování sociální služby z jiných zdrojů. Těmito zdroji mohou např. být prostředky poskytované z Evropského sociálního fondu (např. Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2007 až 2013), dotační programy Úřadu vlády v oblasti protidrogové politiky a v oblasti podpory začleňování sociálně vyloučených romských lokalit, jiných dotačních titulů MPSV (program podpory rodiny, program podpory integrace cizinců) atd.

V rámci obou programů podpory se posuzuje, zda v rámci žádosti o dotaci nejsou zahrnuty sociální služby, jejichž dostupnost je na území příslušného kraje v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje zajištěna v rámci tzv. individuálních projektů podporovaných v rámci oblastí podpory 3.1. a 3.2. Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

3.5.3 Jiné zdroje financování příspěvkové organizace

Jak již bylo v úvodu bakalářské práce uvedeno další příjmy v rozpočtu organizace tvoří platby uživatelů sociálních služeb (úhrady za ubytování a stravu, příspěvek na péči), dotace zřizovatele, příjmy ze zdravotního pojištění, výnosy z ostatní činnosti poskytovatele a sponzorské dary.

Tabulka 12 Příspěvek od zřizovatele

Rok	Příspěvek od zřizovatele (v tis. Kč)
2007	42 475
2008	37 871
2009	37 803

[8]

Tabulka 13 Sponzorské dary

Rok	Sponzorské dary (Kč)
2006	524 414
2007	558 437
2008	575 396

[11]

Tabulka 14 Úhrady od uživatelů

Rok	Úhrady od uživatelů (v tis. Kč)
2007	38 795
2008	53 251

[6]

4. Návrhy a doporučení

Dle rozhodnutí MPSV ČR měli poskytovatelé sociálních služeb obdržet 1. splátku dotace ze státního rozpočtu ve výši 35 % do konce února 2009, 2. splátka dotace ze státního rozpočtu ve výši 35 % do konce června 2009 a 3. splátka dotace ze státního rozpočtu ve výši 30 % do konce září 2009.

Jelikož již měsíc březen roku 2009 se blíží ke konci, poskytovatelé sociálních služeb neobdrželi žádné finanční prostředky prostřednictvím dotace ze státního rozpočtu a musejí za stávajícího stavu hospodařit z provozních příspěvků měst, obcí, krajů a jiných zdrojů financování.

Někteří poskytovatelé sociálních služeb už přistoupili na opatření, ohledně snižování nákladů, včetně snižování mzdových prostředků svých zaměstnanců. Tuto situaci v sociálních službách můžeme přisoudit i stávající ekonomické krizi.

Organizace MSSS obdržela pro rok 2009 dotaci ze státního rozpočtu ve výši 9 794 000 Kč, jako jediná v Ústeckém kraji měla finanční prostředky navýšené oproti roku 2008 ve výši o 973 000 Kč. Přidělená dotace je pouze pro zatím v listinné podobě a na finanční prostředky zatím pouze čekáme.

Tabulka 15 Výše státní dotace v jednotlivých letech (skutečnost, požadavek)

Rok	Výše státní dotace (v tis. Kč) skutečnost	Výše státní dotace (v tis. Kč) požadavek
2007	12 115	14 999
2008	7 992	29 010
2009	9 794	16 945

[7]

Jako člen Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR jsme se připojili ke korespondenci adresované ministrovi práce a sociálních věcí, ohledně akutní finanční situace v rámci financování sociálních služeb ze státního rozpočtu.

Mnozí z řad poskytovatelů nejsou spokojeni s průběhem dotačních řízení. Stalo se již pravidlem, že žadatelé o dotaci již dopředu tak trochu počítají s tím, že jejich nárok nemusí být uspokojen v požadované výši.

Například sociální systém v Rakousku je založen na financování sociálních služeb z daní a na příspěvcích klientů. Mají sedm stupňů příspěvku na péči dle zdravotního stavu klientů, oproti tomu v České republice jsou čtyři stupně příspěvku na péči.

V Rakousku je přibližně 80 % seniorů ošetřováno v domácí péči. V budoucích letech čeká Rakousko ještě větší počet seniorů, než je tomu v současné době, a musejí se hledat další zdroje financování. Nyní byla uvedena do praxe novela zákona o posouzení příspěvku na péči, která na jedné straně zpřísnila podmínky, ale na druhé straně i zvýšila příspěvek na péči. Zlepšilo se zařazení těžce postižených dětí a dementních osob do vyšších stupňů a vytvořila se podpůrná opatření pro rodinné příslušníky starající se o své příbuzné vyššího věku.

Sociální systém v jiných evropských zemích se stále vyvíjí, výhodou těchto sociálních systémů je, že již řadu let fungují a stále se zdokonalují. V Rakousku či v Německu každý občan od počátku své pracovní kariéry přispívá stanoveným procentem ze své mzdy do tohoto sociálního systému a tzv. si spoří peníze na stáří. Podle naspořených finančních prostředků se pak senior rozhodne pro daný typ sociální služby za pomoci vlastního dofinancování.

Výhodou je, že relativně větší počet seniorů zůstává ošetřováno v domácí péči, která je pro rodinné příslušníky i samotné seniory z finančního hlediska dostupnější.

Návrhem pro zefektivnění financování sociálních služeb v České republice je zapracovat do legislativy povinné odvody z mezd do státního rozpočtu na výše uvedené sociální služby. Spolupodílet se na financování sociálních služeb a neočekávat pouze od státu výhody.

5. Závěr

V úvodu bakalářské práce byl zpracován ucelený přehled o příspěvkové organizaci včetně poskytování sociálních služeb a statistických výkazů.

Součástí celkové analýzy bylo také zjistit průběh celého financování sociálních služeb na území České republiky včetně vybrané příspěvkové organizace.

Nedílnou součástí financování příspěvkových organizací je legislativa, kterou jsem zapracovala do analýzy financování příspěvkové organizace.

Jelikož zákon o sociálních službách a s ním spojený systém financování sociálních služeb se vyvíjel přibližně 10 let, nemůžeme v blízké době očekávat nějaké razantní změny. V případných novelách zákona či vyhlášky se budou pravděpodobně měnit výše příspěvku na péči, nároky na vzdělání aj.

Předložený návrh a doporučení pro zefektivnění financování sociálních služeb v České republice je zapracovat do legislativy povinné odvody z mezd do státního rozpočtu na sociální služby. A tím přispěli k rozvoji aktivní sociální politiky například, jak je tomu i v jiných evropských zemích.

Zákon o sociálních službách vstoupil v účinnost 1. ledna 2007. Veškeré změny související se zákonem o sociálních službách a způsobem financování sociálních služeb přinesly řadu komplikací, dohadování a v neposlední řadě čekání na přislíbené finanční prostředky.

Vše má svůj čas, nemůžeme po dvou letech zásadních změn v oblasti sociálních služeb chtít zázraky. Předchozí systém fungoval řadu let a každá změna má svá pozitiva i negativa. Až čas samozřejmě ukáže, zda zvolený systém v oblasti sociálních služeb bude v podmínkách české společnosti fungovat a zda bude efektivní. Faktem je, že poskytování sociálních služeb je nenahraditelné.

6. Seznam literatury

- 1 Hynek, V. Škarabelová, S. Řeřichová, M. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů. 1. vydání Brno: CVNS, 2005, 40 s. ISBN 80-239-5262-5.
- 2 Králová, J. Rážová, E. Zařízení sociální péče pro seniory a zdravotně postižené občany. 3. vydání Brno: ANAG, 2005. 303 s., ISBN 80-7263-275-2.
- 3 Králová, J. Rážová, E. Sociální služby a příspěvek na péči. 2. vydání Ostrava: ANAG, 2008. 374 s., ISBN 978-80-7263-462-0.
- 4 Mockovciaková, A. Prokúpková, D. Morávek, z. Příspěvkové organizace 2008. Praha: ASPI, 2008. 330 s. ISBN 978-80-7357-332-4.
- 5 MPSV, Metodika MPSV ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služebna rok 2009. Praha: MPSV, 2008. 12 s.
- 6 Rozbor činnosti a hospodaření za rok 2007, 2008
- 7 Rozhodnutí MPSV ČR o přidělené dotaci ze státního rozpočtu ČR
- 8 Rozpočet organizace za rok 2009
- 9 Sdělení k požadavkům poskytovatelům sociálních služeb na navýšení dotace pro rok 2009. Praha: MPSV, 2009. 1 s.
- 10 Skříčková, Z. Metodiky pro plánování sociálních služeb. 1. vydání Praha: Centrum pro komunitní práci, 2007. 112 s., ISBN 978-80-86902-44-9.
- 11 Statistické výkazy organizace
- 12 Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v platném znění.
- 13 Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.

Internetové zdroje:

- Intranet dokumenty - Asociace poskytovatelé sociálních služeb ze dne 16. března 2009, [cit. 2009-03-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.apsscr.cz/>>.
- Dotační řízení - Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR ze dne 12. ledna 2009, [cit. 2009-03-17]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpsv.cz/>>.
- Právní předpisy - Poradna pro uživatele sociálních služeb ze dne 29. prosince 2008, [cit. 2009-01-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.poradnaprouzivatele.cz/>>.
- Poskytovatele sociálních služeb a nový systém jejich poskytování - Institut rozvoje sociálních služeb ze dne 1. ledna 2008, [cit. 2009-04-03] <<http://www.irvs.cz/>>.

Seznam tabulek:

Tabulka 1	Statistické údaje o domovech pro seniory	5
Tabulka 2	Statistické údaje o domově pro osoby se zdravotním postižením	7
Tabulka 3	Statistické údaje o domově se zvláštním režimem	8
Tabulka 4	Statistické údaje o denním stacionáři pro seniory.....	8
Tabulka 5	Statistické údaje o denním stacionáři pro mentálně postižené klienty, příp. kombinovaně handicapované občany s ukončenou školní docházkou	9
Tabulka 6	Statistické údaje o pečovatelské službě	10
Tabulka 7	Statistické údaje o osobních a kontrolních šetřeních v rámci pečovatelské služby	10
Tabulka 8	Statistické údaje o penzích pro seniory	11
Tabulka 9	Statistické údaje o středisku denní péče o děti do tří let věku (jeslí).....	12
Tabulka 10	Statistické údaje o denním dětském rehabilitačním stacionáři	13
Tabulka 11	Počet zaměstnanců dle jednotlivých zařízení MSSS	14
Tabulka 12	Příspěvek od zřizovatele	23
Tabulka 13	Sponzorské dary	23
Tabulka 14	Úhrady od uživatelů	23
Tabulka 15	Výše státní dotace v jednotlivých letech (skutečnost, požadavek)	24

Seznam grafů:

Graf 1	Domovy pro seniory (kapacita lůžek).....	6
Graf 2	Domovy pro seniory (počet klientů).....	6
Graf 3	Domovy pro seniory (průměrný věk klientů).....	7
Graf 4	Penziony pro seniory (kapacita bytových jednotek).....	11
Graf 5	Penziony pro seniory (počet obyvatel).....	12
Graf 6	Penziony pro seniory (průměrný věk obyvatel).....	12